

ODBOR ZA PODJELU DRŽAVNIH NAGRADA ZA ZNANOST, imenovan Odlukom Hrvatskoga sabora na sjednici 19. lipnja 2008. godine (Narodne novine, br. 75/2008.), na temelju Zakona o hrvatskim državnim nagradama za znanost (Narodne novine, br. 108/95., 104/97. i 142/98.), na 2. sjednici održanoj 1. srpnja 2009. godine, donio je

Odluku o dodjeli državnih nagrada za znanost za 2008. godinu

I. Državnom nagradom za životno djelo nagrađuju se:

1. Prof. dr. sc. ZVONIMIR MAKSIĆ, zaslužni znanstvenik Instituta „Ruđer Bošković” u Zagrebu, nagrađuje se za cjelokupni znanstvenoistraživački rad u području prirodnih znanosti, za opsežan i zapažen životni opus, znanstvene rezultate na razvoju kvantno-kemijskih metoda i modela elektronske strukture molekula te njihovu primjenu na tumačenje kemijskih svojstava organskih molekula, posebice i zbog toga što je međunarodno poznat i priznat znanstvenik impozantnoga znanstvenog opusa s objavom 248 znanstvenih radova u CC-časopisima, od toga 95 u časopisima s najvišim faktorima utjecaja i pri tome je postigao više od 3.000 citata u primarnim publikacijama. Njegov bogat i vrijedan znanstveni rad pridonio je ne samo hrvatskoj i svjetskoj znanosti na polju teorijske i računalne kemije, posebice kvantne kemije, već i međunarodnome znanstvenom ugledu Republike Hrvatske.

2. Akademik MARKO PEĆINA, profesor emeritus Sveučilišta u Zagrebu, nagrađuje se za cjelokupni znanstvenoistraživački rad u području biomedicine i zdravstva, za višedesetljetnu iznimno plodnu znanstvenu karijeru. Jedan je od međunarodno najprepoznatljivijih hrvatskih medicinskih kliničkih znanstvenika, koji je svojim znanstvenim radovima bitno unaprijedio ortopediju i njezine subspecijalnosti - gonologiju, modernu skoliologiju i športsku traumatologiju. Posebno treba istaknuti da u kliničku praksu uvodi i dostignuća molekularne biologije. Njegova znanstvena i stručna aktivnost ogleda se i u uvođenju mladih ljudi u znanstvenoistraživački rad te u uređivanju znanstvenih i stručnih domaćih i međunarodnih časopisa i aktivnostima u međunarodnim znanstvenim i stručnim društvima. Osnivač je i koordinator hrvatskoga nacionalnog odbora „Desetljeće kosti i zglobova”, a posebno priznanje doživio je izborom za veleposlanika „Bone and Joint Decade” WHO-a (OUN-a).

3. Prof. dr. sc. IVO ALFIREVIĆ, redoviti profesor u trajnom zvanju Fakulteta strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu, nagrađuje se za cjelokupni znanstvenoistraživački rad u području tehničkih znanosti, polje strojarstvo, za primjenu metode fotoelastične obloge na modele i konstrukcije, faktore koncentracije naprezanja

i primjenu tenzorskog računa u mehanici, kao i za izniman doprinos eksperimentalnoj mehanici. Uz ostalo, njegov rad rezultirao je otkrićem efekata razlike Poissonovih faktora modela i obloge. Razvio je nelinearnu analizu elemenata konstrukcija, nelinearnu nauku o čvrstoći, a poseban doprinos dao je osnivanjem Hrvatskog društva za mehaniku. Svojim znanstvenim, nastavnim, publicističkim i društvenim radom i ugledom ostavio je neizbrisiv trag u hrvatskoj tehničkoj znanosti, ali i u međunarodnim razmjerima.

4. Prof. dr. sc. VLADO PULJIZ, umirovljeni redoviti profesor Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, nagrađuje se za cjelokupni znanstvenoistraživački rad u području društvenih znanosti, polje socijalne djelatnosti, a njegovo djelo odlikuje se ne samo po kvantiteti i kvaliteti objavljenih knjiga, monografija, znanstvenih časopisa, prijevodima i predavanjima, nego i po višegodišnjem uredništvu “Sociologije sela” i “Revije za socijalnu politiku”, čime je u novoj demokratskoj Republici Hrvatskoj dao nemjerljiv i jedinstveni osobni i nacionalni doprinos na području socijalne politike i prakse. Posebno je zaslužan što je u svojim mnogobrojnim nastupima u sredstvima javnog priopćavanja, kao i u pisanim tekstovima, sustavno upozoravao hrvatsku javnost i odgovorne čimbenike na probleme razvoja socijalne države zalažući se za opće dobro, tj. da se socijalni troškovi moraju ugraditi u model socijalne države, neovisno o sugestijama koje su u svezi s tim dolazile izvan i u sklopu Republike Hrvatske. Progovorio je o obiteljskoj solidarnosti, o kojoj se malo ili uopće ne govori, pa se može reći da je najzaslužnija osoba za utemeljenje i razvoj socijalne politike kao relevantne znanstvene discipline i svakidašnje ljudske prakse i socijalne pravde građana s istim pravima i šansama u Republici Hrvatskoj poslije demokratskih promjena.

5. Akademik EDUARD HERCIGONJA, umirovljeni redoviti profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, nagrađuje se za cjelokupni znanstveno-istraživački rad iz područja humanističkih znanosti, posebice što je jedan od najznačajnijih hrvatskih filologa našega vremena: paleoslavist, paleokroatist i medievist. Napisao je četiri autorske knjige i pedesetak znanstvenih radova, opsežne monografske rasprave, studije i sinteze. U žarištu njegova interesa svi su fenomeni *hrvatskoga glagoljaštva*, kao jedinstvenoga fenomena koji je u hrvatskoj kulturi, u različitim razmjerima i intenzitetima, živi sve od IX. stoljeća pa do današnjih dana. Upravo je njegova zasluga što je historiografske elemente, jezik i književnost proučavao jedinstveno, s uporištem i osebnim „idejnim konceptom“ koji je nazvao *glagolizmom*. Doprinos koji je kao znanstvenik, profesor i sudionik u znanstvenome životu hrvatske sredine dao – nemjerljiv je. Svojim znanstvenim djelom, kojim se mogu mjeriti samo rijetki hrvatski filolozi, dosegao je sam vrh hrvatske i europske jezično-književne medievistike.

II. Godišnjom državnom nagradom za znanost nagrađuju se:

1. Prof. dr. sc. ANTE GRAOVAC, redoviti profesor i znanstveni savjetnik Instituta “Ruđer Bošković” u Zagrebu, nagrađuje se za znanstveno otkriće u području prirodnih znanosti, za zapažene znanstvene rezultate na razvoju teorijske kemije, posebno matematičke kemije, koji različite matematičke metode koristi u stvaranju novih učinkovitih algoritama podesnih za opisivanje svojstava i ponašanja molekula u fizici novih materijala. Njegova četiri rada objavljena u 2008. godini opisuju oblikovanje

učinkovitih matematičkih formalizama kojima se koristi u opisivanju svojstava i ponašanja različitog tipa molekula.

2. Prof. dr. sc. VLADIMIR RAPIĆ, redoviti profesor u trajnom zvanju Prehrambeno-biotehnološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, nagrađuje se za znanstveno dostignuće u području prirodnih znanosti za vrhunske znanstvene domete u području bioorganske kemije, poglavito za istraživanja usmjerena prema konjugatima metalocena s biomolekulama, posebice i zbog toga što je osmislio sinteze i analize mnogobrojnih heteroanularno supstituiranih ferocenskih aminokiselina, te konjugata njihova prvog homologa s nizom prirodnih aminokiselina. Pripravljene ferocenske oligopeptidi prvi su pravi ferocenski peptidni mimetici koji se odlikuju heličnom kiralnošću.

3. Prof. dr. sc. GRACE KARMINSKI-ZAMOLA, redovita profesorica u trajnom zvanju Fakulteta kemijskog inženjerstva i tehnologije Sveučilišta u Zagrebu, nagrađuje se za značajno znanstveno dostignuće u području prirodnih znanosti u znanstvenoj grani medicinskoj kemiji, za zapažene znanstvene rezultate u razvoju novih fotokemijskih metoda za pripremu heterocikličkih sustava, potencijalno aktivnih spojeva i mogućnosti istraživanja mehanizama antitumorskog djelovanja tih spojeva, čime je dala snažan doprinos razvoju jedne od najaktualnijih tema medicinske kemije u Hrvatskoj.

4. Prof. dr. sc. JOSIP BEGOVAC, redoviti profesor i predstojnik Klinike za infektivne bolesti "Dr. Fran Mihaljević" u Zagrebu, nagrađuje se za značajno znanstveno dostignuće u području biomedicine i zdravstva te što je svojim znanstvenim radom međunarodno prepoznatljiv. Svojim djelovanjem pridonio je zaustavljanju i sprečavanju širenja HIV-a/AIDS-a u Republici Hrvatskoj. Njegovi radovi su objavljeni u uglednim biomedicinskim časopisima čime je dao nemjerljiv doprinos uočavanju epidemiologije spolnih bolesti u nas i svijetu. Jedan je od osnivača Referentnog centra za HIV i AIDS Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi Republike Hrvatske i jedan je od kreatora i vođa pri definiranju nacionalnog programa za prevenciju HIV-a/AIDS-a, a uključen je u skupinu eksperata koji djeluju u međunarodnom udruženju EUROSIDA.

5. Dr. sc. ALENKA GAGRO, znanstvena savjetnica i specijalistica pedijatrika Klinike za dječje bolesti Zagreb, nagrađuje se za značajno znanstveno dostignuće u području biomedicine i zdravstva, u znanstvenoj grani imunologiji i imunohematologiji, što je rezultiralo s nekoliko važnih otkrića objavljenih u vrlo kvalitetnim časopisima u ovome području. Posebno treba istaknuti njezin doprinos razumijevanju polarizacije imunološkog odgovora CD4⁺ limfocita T te selektivnoj ulozi Th1/Th2 citokina. Ova istraživanja su važan doprinos razumijevanju imunološkog odgovora pri alergijskim reakcijama i virusnim infekcijama. Njezini znanstveni radovi se odlikuju i dobrom povezanošću s drugim laboratorijima i grupama u zemlji i svijetu te edukacijom mlađih znanstvenika.

6. Dr. sc. NELA PIVAC, znanstvena savjetnica Instituta „Ruđer Bošković“ u Zagrebu, nagrađuje se za značajno znanstveno dostignuće u području biomedicine i zdravstva, za doprinos istraživanjima molekularno-biološke podloge i liječenju psihijatrijskih poremećaja kao i za doprinos znanosti, što se može vidjeti iz sadržaja, broja i odjeka

utjecaja njezinih znanstvenih radova i njihova kliničkog značaja. Njezini znanstveni radovi ostavili su prepoznatljiv trag u europskim i svjetskim razmjerima, a dio njezinih radova izdvojen je u svjetske baze podataka i pregledne članke.

7. Dr. sc. IVICA KOPRIVA, znanstveni savjetnik Instituta „Ruder Bošković“ u Zagrebu, nagrađuje se za značajno znanstveno dostignuće u području tehničkih znanosti za znanstveni opus tijekom 2007. i 2008. godine, posebno za doprinos u području obrade signala, za objavu šest znanstvenih radova u značajnim međunarodnim časopisima, kao i za patentne prijave.

8. Dr. sc. ZDENKO TONKOVIĆ, izvanredni profesor Fakulteta strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu, nagrađuje se za značajno znanstveno dostignuće u području tehničkih znanosti te za značajan doprinos razvoju numeričkih algoritama za nelinearnu analizu konstrukcija i primjenu numeričkog algoritma za analizu oštećenja u ljudskoj kortikalnoj kosti.

9. Dr. sc. KARIN KOVAČEVIĆ GANIĆ, docentica Prehrambeno-biotehnološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, nagrađuje se za značajno znanstveno dostignuće u području biotehničkih znanosti za radove iz područja tehnologije vina i jakih alkoholnih pića, na kojem je postigla zapažene rezultate, što je tijekom 2007. i 2008. godine rezultiralo intenzivnom suradnjom s obiteljskim gospodarstvima i većim brojem vinarija u Republici Hrvatskoj.

10. Prof. dr. sc. MILENA MANDIĆ, redovita profesorica u trajnom zvanju Prehrambeno-tehnološkog fakulteta Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku, nagrađuje se za značajno znanstveno dostignuće u području biotehničkih znanosti tj. za ukupan znanstveni opus u 2008. godini, a posebice za radove iz područja nutricionizma u kojima se bavi problematikom unaprjeđenja kakvoće hrane i prehrane istraživanjem povezanosti unosa pojedinih nutrijenata i prehrambenog statusa pojedinih populacijskih skupina.

11. Dr. sc. JOSIP MARGALETIĆ, izvanredni profesor Šumarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, nagrađuje se za značajno znanstveno dostignuće u području biotehničkih znanosti u interdisciplinarnom istraživanju odnosa šumskih ekosustava i zoonoza. Vrijednost njegovih istraživanja i znanstvenoga rada je u tome što imaju i svoju aplikativnu primjenu koje je prepoznala hrvatska privreda, kao i to što je uključen u timove vrhunskih svjetskih znanstvenika koji se bave istom problematikom, a zaslužan je i za razvoj znanstvenih časopisa iz područja šumarstva u Republici Hrvatskoj.

12. Dr. sc. DRAGUTIN BABIĆ, znanstveni suradnik Instituta za migracije i narodnosti u Zagrebu, nagrađuje se za značajno znanstveno dostignuće u području društvenih znanosti za knjigu: “Suživot Hrvata i Srba u Slavoniji: (re)konstrukcija multietničkih lokalnih zajednica nakon ratnih sukoba”, Zagreb, 2008. Riječ je o doprinosu istraživanjem međuetničkih odnosa na prostoru zapadne i istočne Slavonije, ali i na području Banije i Dalmacije jer daje uvid u ratne događaje i detektira uzroke rušenja ranijih izgrađenih socijalnih odnosa i otkriva rušitelje, kao i one koji trenutno

sprečavaju ponovnu uspostavu lokanih zajednica na razmatranom području. Važno je napomenuti da je ovdje riječ o složenoj metodologiji, inteligentnoj i uravnoteženoj analizi rezultata istraživanja i o vrijednim zaključcima do kojih je došao autor.

13. Znanstveni suradnici: dr. sc. LJILJANA KALITERNA LIPOVČAN, izvanredna profesorica i znanstvena savjetnica Instituta društvenih znanosti „Ivo Pilar“ u Zagrebu i dr. sc. PREDRAG BEJAKOVIĆ, znanstveni savjetnik Instituta za javne financije u Zagrebu, nagrađuju se za značajno znanstveno dostignuće u području društvenih znanosti za knjigu: „Quality of life in Croatia: Key findings from national research“, Dublin, 2007. Knjiga pruža vrijednu i kvalitetnu komparaciju kvalitete života u Hrvatskoj s kvalitetom života u drugim tranzicijskim državama, ali i određene smjernice za donošenje pojedinih mjera, koje bi mogle pridonijeti poboljšanju kvalitete života u Republici Hrvatskoj.

14. Dr. sc. ZLATKO KUDELIĆ, viši znanstveni suradnik Hrvatskog instituta za povijest u Zagrebu, nagrađuje se za značajno znanstveno dostignuće u području humanističkih znanosti, za monografiju: „Marčanska biskupija: Habsburgovci, pravoslavlje i crkvena unija u Hrvatsko-slavonskoj vojnoj krajini (1611. - 1755.)“, Zagreb, 2007., gdje dolaze do izražaja sve odlike njegova skrupuloznog pristupa. Riječ je o jednoj od tema koje, iako vremenski udaljene, i dalje izazivaju žestoke rasprave. Istraživši niz novih izvora, te objavivši dosad nepoznate, stekao je argumente da se polemički osvrne i na stariju i noviju historiografiju, kako onu nastalu u Republici Hrvatskoj, tako i u Republici Srbiji, koja o ovim pitanjima ima oprečna mišljenja.

III. Godišnjom nagradom za popularizaciju i promidžbu znanosti nagrađuju se:

1. Prof. dr. sc. JANKO HERAK, umirovljeni redoviti profesor Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, nagrađuje se u području prirodnih znanosti za doprinos popularizaciji znanosti u Republici Hrvatskoj i u svijetu. To se odnosi poglavito na objavljivanje šest knjiga s prikazima života i djela izvrsnih, u svijetu uglednih, citiranih znanstvenika hrvatskog podrijetla, dobitnika najvećih priznanja, uključujući i Nobelove nagrade. Njegovo djelo služi i kao poticaj mladim naraštajima da se opredijele za rad u znanosti te svim pismenim stanovnicima Hrvatske kao izvor spoznaja o dometima naših znanstvenika u svijetu.

2. Dr. sc. TATJANA PEROŠ-GOLUBIČIĆ, izvanredna profesorica i subspecijalist pulmolog Klinike za plućne bolesti Jordanovac u Zagrebu, nagrađuje se u području biomedicine i zdravstva što je svoje bogato znanstveno i stručno iskustvo prenijela u više tiskanih knjiga koje su pridonijele popularizaciji i prezentaciji novih spoznaja iz područja pulmologije, posebice objavom atlasa: Clinical Atlas of Interstitial Lung Disease, Springer, London, 2006., a koji predstavlja važan doprinos hrvatske medicine u svijetu.

3. Prof. dr. sc. KATA GALIĆ, redovita profesorica u trajnom zvanju Prehrambeno-biotehnološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, nagrađuje se u području biotehničkih znanosti za objavu sveučilišnog udžbenika „Ambalaža za pakiranje namirnica“, Zagreb, 2007., čime je obogatila domaću literaturu iz tog područja, kao i za nastupe na Hrvatskoj radioteleviziji kojima je promicala znanstvena istraživanja iz područja prehrambene tehnologije, te za aktivno sudjelovanje u organizaciji međunarodnoga znanstvenog kongresa prehrambenih tehnologa, biotehnologa i nutricionista 2008. godine.

4. Dr. sc. SONJA PODGORELEC, znanstvena suradnica Instituta za migracije i narodnosti u Zagrebu, nagrađuje se u području društvenih znanosti za monografiju: „Ostarjeti na otoku – kvaliteta života starijeg stanovništva hrvatskih otoka“, Zagreb, 2008. Knjiga predstavlja vrijedno djelo i pruža presjek demografskog i društvenog stanja starijih osoba na hrvatskim otocima. Autorica istodobno pridonosi širenju činjenične spoznaje o životu na otocima i o fenomenu starenja otočkog pučanstva, ali istodobno daje naznake mogućih novih razvojnih perspektiva. Jedno i drugo čini na razumljiv način kako za akademsku zajednicu, tako i za širu javnost.

5. Dr. sc. REANA SENJKOVIĆ-SVRČIĆ, znanstvena savjetnica Instituta za etnologiju i folkloristiku u Zagrebu, nagrađuje se u području humanističkih znanosti za djelo: „Izgubljeno u prijenosu: pop iskustvo soc kulture“, Zagreb, 2008. Knjiga je rezultat istraživanja popularne kulture u razdoblju jugoslavenskog socijalizma: polazi od hrvatskoga tranzicijskog iskustva, pa i tranzicijskih iskustava drugih europskih postsocijalističkih zemalja, a pisana je jasnim, razumljivim i duhovitim stilom i jezikom, čime se iskazala kao vrstan i zreo istraživač, ali i propagator raznih fenomena koji čine hrvatsku kulturu.

IV. Godišnjom nagradom znanstvenim novacima nagrađuju se:

1. Dr. sc. IGOR PAŽANIN, znanstveni novak Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, nagrađuje se u području prirodnih znanosti, za uspješan znanstveni rad asimptomatičke analize rubnih zadaća za parcijalne diferencijalne jednadžbe mehanike fluida, specijalno onih za viskozni tok u tankim područjima, kao i njegov najznačajniji doprinos, a to je formulacija i rigorozno opravdanje matematičkog modela takvog toka.

2. IVANA KOLČIĆ, dr. med., znanstvena novakinja Škole narodnog zdravlja „Andrija Štampar“ Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, nagrađuje se u području biomedicine i zdravstva za znanstvenu produktivnost i koautorstva na članku objavljenom u časopisu Nature Genetics.

3. Dr. sc. MARIO VAŠAK, znanstveni novak Fakulteta elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu, nagrađuje se u području tehničkih znanosti, za znanstveni doprinos za unaprjeđenje i primjenu algoritama modelskoga prediktivnog upravljanja.

4. ANET REŽEK JAMBRAK, dipl. ing., znanstvena novakinja Prehrambeno-biotehnološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, nagrađuje se u području biotehničkih znanosti u svojstvu koautora za objavu radova iz područja primjene ultrazvuka visoke snage u procesiranju hrane.

5. Mr. sc. TOMISLAV HERNAUS, znanstveni novak Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, nagrađuje se u području društvenih znanosti za znanstvenu produkciju u 2008. godini, osobito što je u svojim radovima *Process-Based Organization Model...* i *Generic Process Transformation Model...* iznio zanimljiv pregled literature iz područja procesne organizacije i upravljanja procesnom organizacijom.

6. Dr. sc. NIKOLA VULETIĆ, znanstveni novak Sveučilišta u Zadru, nagrađuje se u području humanističkih znanosti za knjigu: „Romanski jezici na Pirinejskom poluotoku do XII. stoljeća”, Zadar, 2006.

Ukupno je dodijeljeno 30 znanstvenih nagrada za 2008. godinu.

KLASA: 061-03/09-01/00003

URBROJ: 533-12-09-0003

Zagreb, 1. srpnja 2009.

PREDSJEDNIK
Hrvatskoga sabora
i predsjednik Odbora za podjelu
državnih nagrada za znanost

Luka Bebić

